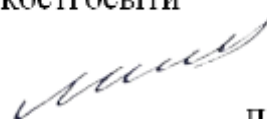

ЗВІТ

за результатами проведеного опитування науково-педагогічних працівників ТНТУ ім. Івана Пулюя, що безпосередньо відповідають за зміст освітньо-наукової програми «Галузеве машинобудування» третього рівня вищої освіти за спеціальністю 133 «Галузеве машинобудування» галузі знань 13 «Механічна інженерія», а також викладають на цій програмі

Пачальник відділу забезпечення
якості освіти

Л.П. Матійчук

Звіт сформовано за результатами проведеного опитування науково-педагогічних працівників відповідно до «Положення про опитування учасників освітнього процесу в Тернопільському національному технічному університеті імені Івана Пулюя», «Положення про акредитацію освітніх програм Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя».

Дане опитування є формою участі викладачів в системі внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.

Термін проведення

Мета опитування – визначення відповідності освітньо-наукової програми цілям, очікуванням, потребам учасників освітнього процесу, а також виявлення проблем, що виникають під час освітньої діяльності з метою їх попередження чи усунення.

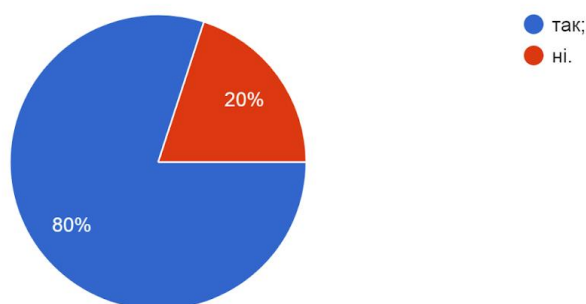
Опитування проводилося шляхом online-анкетування за допомогою сервісу Google Forms на добровільних засадах.

В опитуванні взяли участь 10 осіб, що склало 100% від загальної кількості викладачів, що безпосередньо відповідають за зміст освітньо-наукової програми «Галузеве машинобудування» третього рівня вищої освіти за спеціальністю 133 «Галузеве машинобудування» галузі знань 13 «Механічна інженерія», а також викладають на цій програмі.

Узагальнені результати опитування описані нижче.

На запитання анкети *Чи брали Ви участь в обговоренні, розробці, перегляді даної освітньої програми?* 80% респондентів дали ствердну відповідь; 20% зазначили, що не були долучені до даного процесу.

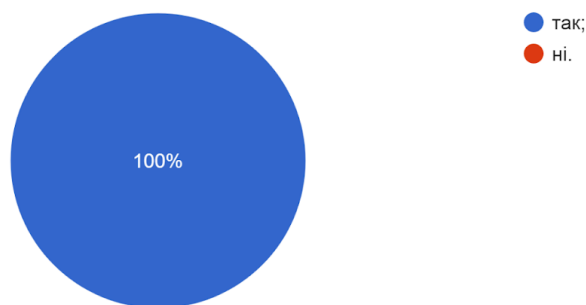
1. Чи брали Ви участь в обговоренні, розробці, перегляді даної освітньої програми?
10 відповідей

Важливим елементом опитування було з'ясування *Чи надають викладачі здобувачам інформацію про цілі та програмні результати навчання за дисципліною?*, на що 100% опитаних науково-педагогічних працівників відповіли *так*.

2. Чи надаєте Ви здобувачам інформацію про цілі та програмні результати навчання за дисципліною?

10 відповідей

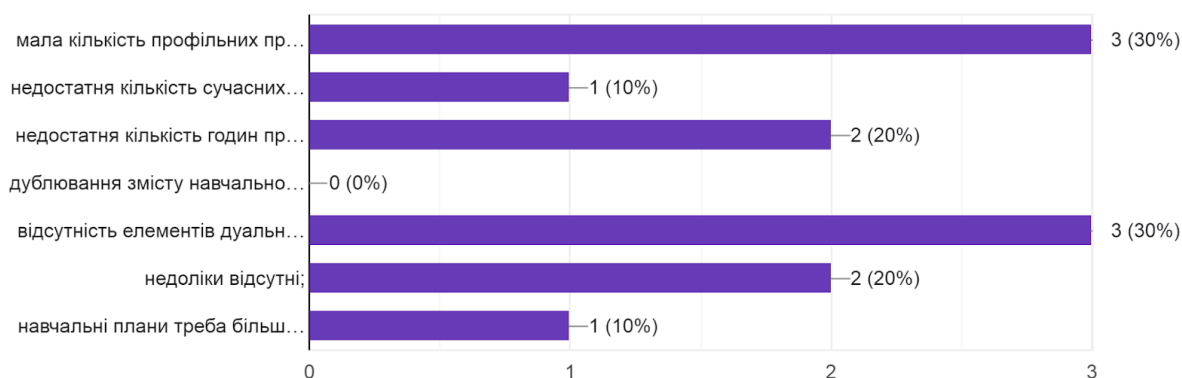

Відповідаючи на питання *Які недоліки притаманні переважній більшості навчальних планів даної ОП?* 30% НПП вказали, що мала кількість профільних предметів за спеціальністю, а також відсутність елементів дуальної форми навчання; 20% зазначили, що такими недоліками є недостатня кількість годин практичної підготовки. 10% обрали варіант недостатня кількість сучасних дисциплін. Двоє респондентів (20%) вважають, що недоліки відсутні.

Один із опитаних вказав свій варіант відповіді (*орфографія збережена*):
- навчальні плани треба більше адаптувати до європейських планів.

3. Які недоліки притаманні переважній більшості навчальних планів даної ОП? (можна обрати кілька варіантів)

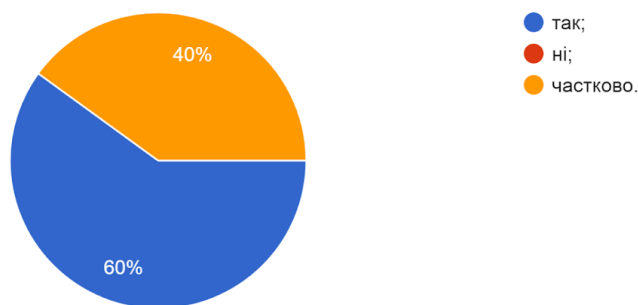
10 відповідей

Відповідно до частини 1 статті 54 Закону України «Про освіту» науково-педагогічні працівники мають право на академічну свободу, включаючи свободу викладання, свободу від втручання в педагогічну, науково-педагогічну та наукову діяльність, вільний вибір форм, методів і засобів навчання, що відповідають освітній програмі. На питання «*Чи створені в університеті для викладача умови для вільного вибору форм і методів навчання та викладання?*» 60% респондентів відповіли *так*; 40% зазначили, що *частково*.

4. Чи створені в університеті для викладача умови для вільного вибору форм і методів навчання та викладання?

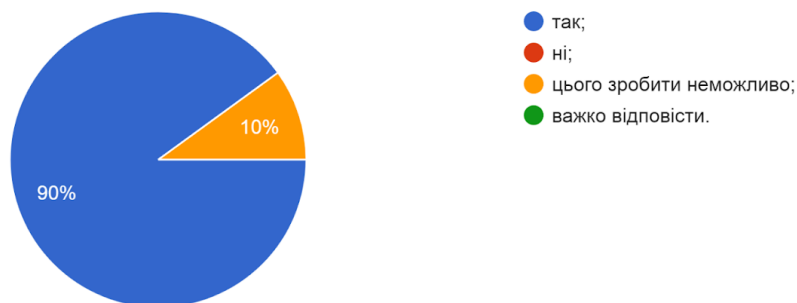
10 відповідей

Здобувачі вищої освіти за різними показниками значно відрізняються один від одного, тому в процесі навчання важливо враховувати їхні індивідуальні особливості. Аналіз відповідей на питання *Чи враховуєте Ви при виборі методів та форм навчання індивідуальні особливості студентів?* свідчить, що 90% НПП враховують індивідуальні особливості; 10% вказали, що *цього зробити неможливо*.

5. Чи враховуєте Ви при виборі методів та форм навчання індивідуальні особливості здобувачів?

10 відповідей

Запорукою успішного навчання здобувачів вищої освіти є поєднання теоретичної та практичної складових. Розподіл відповідей НПП на питання *Чи організуєте Ви виїзні лабораторні/практичні заняття для здобуття навичок застосування теоретичних знань у практичній діяльності?* наступний: 40% – *немає потреби для моєї дисципліни/дисциплін*; такий же відсоток обрали варіант *не передбачено навчальним планом*; 10% – *так*; 10% – *ні*.

6. Чи організуєте Ви виїзні лабораторні/практичні заняття для здобуття навичок застосування теоретичних знань у практичній діяльності?

10 відповідей

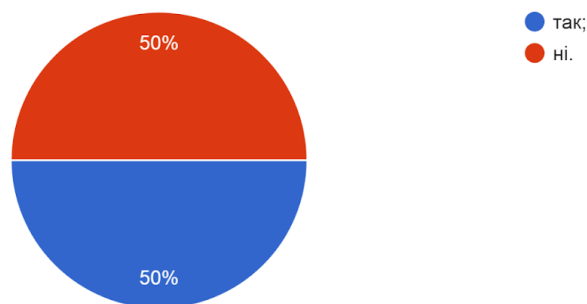

Результати навчання та компетентності, необхідні для присудження освітніх та/або присвоєння професійних кваліфікацій, можуть досягатися та здобуватися в системі формальної, неформальної чи інформальної освіти.

Порядок визнання неформальної та/або інформальної освіти в університеті регламентується відповідним Положенням. На запитання *Чи знайомі Ви з порядком визнання в університеті результатів неформальної/інформальної освіти?* 50% респондентів зазначили, що *так*; інших 50% – *ні*.

7. Чи знайомі Ви з порядком визнання в університеті результатів неформальної/інформальної освіти?

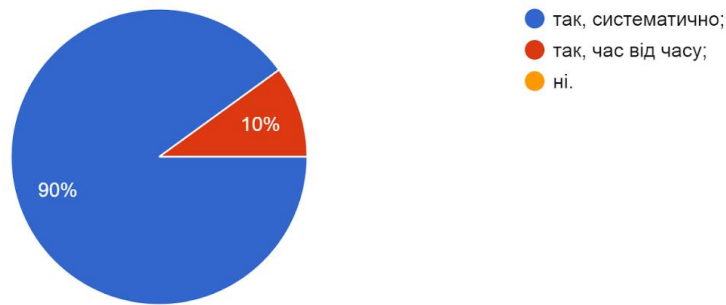
10 відповідей

Аналізуючи відповіді на запитання *Чи займаєтесь Ви саморозвитком з метою професійного зростання?* можна стверджувати, що науково-педагогічні працівники університету усвідомлюють необхідність постійного саморозвитку, самовдосконалення і самореалізації у власній професійній діяльності. 90% опитуваних зазначили, що *займаються саморозвитком систематично*; 10% – *час від часу*.

8. Чи займаєтесь Ви саморозвитком з метою професійного зростання?

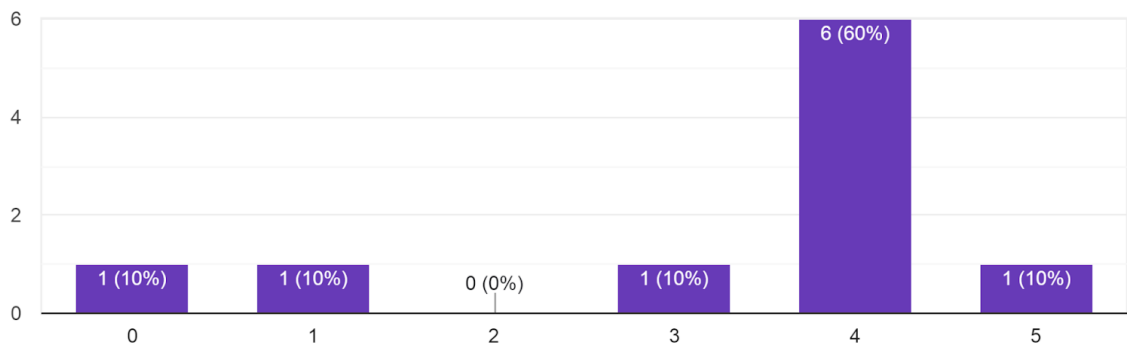
10 відповідей

У наступному запитанні респондентам було запропоновано оцінити за 5-ти бальною шкалою наскільки університет допомагає та залучений до професійного зростання (0 - дуже погано; 5 - дуже добре). 60% НПП оцінили допомогу та залученість університету на «4»; по 10% – на «5», «3», «1», «0» балів. В середньому – 3,3 бали.

9. Оцініть за 5-ти бальною шкалою наскільки університет допомагає та залучений до Вашого професійного зростання (0 - дуже погано; 5 - дуже добре).

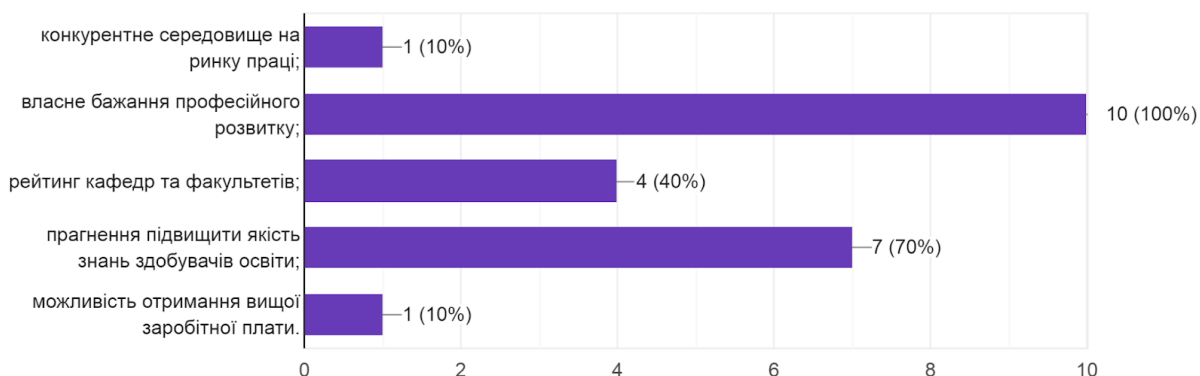
10 відповідей

Підсумовуючи надані варіанти відповідей на питання *Які чинники спонукають Вас до науково-дослідної роботи та підвищення якості викладання?* можна зробити висновок, що, основними чинниками є власне бажання професійного розвитку та прагнення підвищити якість знань здобувачів освіти (100% та 70% відповідей відповідно). Варіант *рейтинг кафедр та факультетів* обрали 40%; *конкурентне середовище на ринку праці та можливість отримання вищої заробітної плати* – 10%.

10. Які чинники спонукають Вас до науково-дослідної роботи та підвищення якості викладання? (можна обрати кілька варіантів)

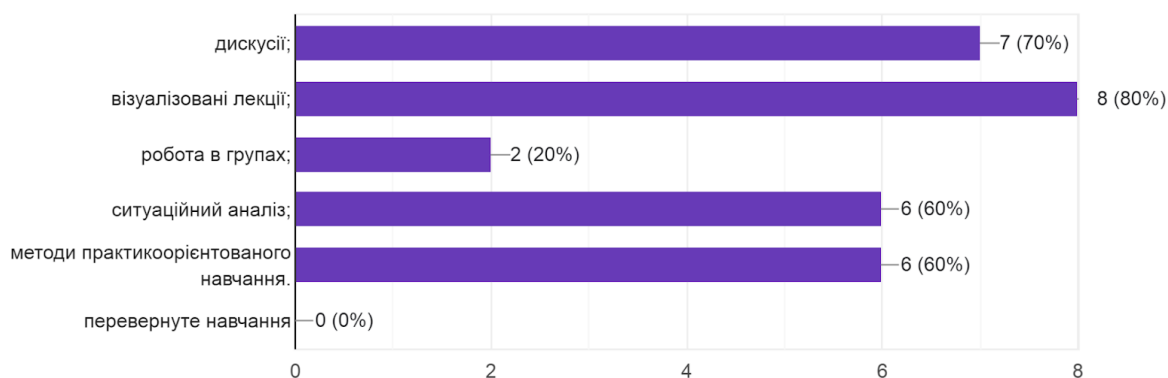
10 відповідей

Сьогодні потребує висококваліфікованих працівників, які здатні самостійно, критично та творчо мислити, мобільних, конкурентоспроможних і здатних до саморозвитку. Реалізувати зазначені завдання покликана інтерактивна модель навчання, яка, на відміну від традиційних, базується на активній взаємодії учасників навчального процесу, і особлива увага приділяється взаємодії студентів один з одним. На запитання *Яким інтерактивним методам навчання Ви надаєте перевагу?* більшість викладачів обрали *візуалізовані лекції* (80%); 70% зазначили, що це *дискусії*; 60% опитаних обрали *ситуаційний аналіз* та *методи практикоорієнтованого навчання*. Для 20% це *робота в групах*.

11. Яким інтерактивним методам навчання Ви надаєте перевагу? (можна обрати кілька варіантів)

10 відповідей

При відповіді на питання *Чи підтримують викладачі запровадження практики відеозапису власних занять як інструмента підвищення якості навчання?* думки розділилися наступним чином: 40% дали відповідь, що *доцільно для окремих тем курсу (занять)*, 30% *не підтримують*; 20% опитаних *вже мають таку практику*; 10% вказали що, *практики не маю, але підтримую*.

12. Чи підтримуєте Ви запровадження практики відеозапису власних занять як інструмента підвищення якості навчання?

10 відповідей

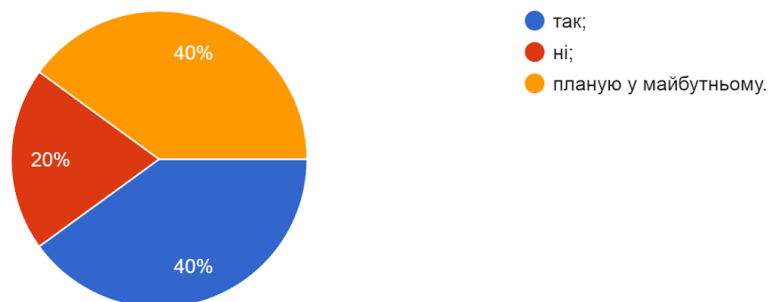

Академічна мобільність є одним із пріоритетних напрямів діяльності університету, що передбачає можливість навчатися, викладати, стажуватися чи проводити наукову діяльність в іншому вищому навчальному закладі (науковій установі) на території України чи поза її межами та може передбачати одночасне отримання кількох документів про освіту або сертифікатів про проходження навчання.

На запитання *Чи брали/чи плануєте брати участь у програмах академічної мобільності (міжнародні стажування, участь у програмах Erasmus+, виконання міжнародних освітніх або наукових проєктів тощо)?* 40% викладачів зазначили, що *так*; наступні 40% *планують у майбутньому* та 20% вказали, що *участі не брали та не планують*.

13. Чи брали/чи плануєте брати участь у програмах академічної мобільності (міжнародні стажування, участь у програмах Erasmus+, вико...родних освітніх або наукових проєктів тощо)?

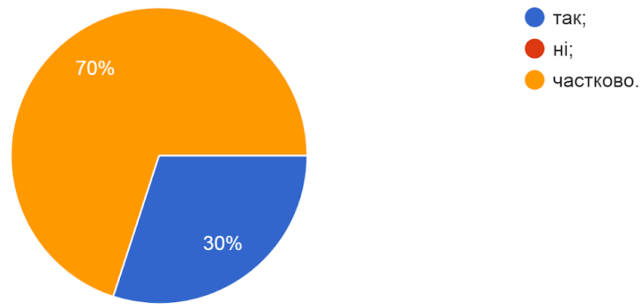
10 відповідей

Важливим напрямом анкетування було вивчення питання *Чи створена в університеті прозора система матеріального й морального заохочення викладачів за досягнення у професійній діяльності?* Думки викладачів розділилися наступним чином: 70% вважає, що *частково*; 30% – *так*.

14. Чи створена в університеті прозора система матеріального й морального заохочення викладачів за досягнення у професійній діяльності?

10 відповідей

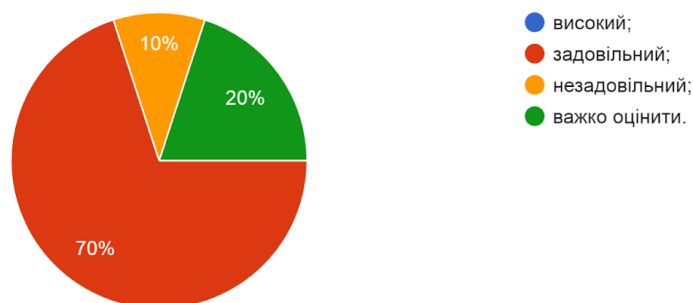

Надзвичайно важливим показником є рівень активності студентів під час он-лайн занять в системі електронного навчання та якість засвоєння ними навчального матеріалу. На думку 70% науково-педагогічних працівників рівень активності студентів є *задовільним*; 20% вказали, що *важко оцінити*; 10% вважають *незадовільним*.

Водночас 100% викладачів на питання *Як проведення занять дистанційно впливає на якість засвоєння навчального матеріалу?* зазначили, що *дистанційно/очно не має значення, все залежить від бажання студента навчатися*.

15. Оцініть рівень активності здобувачів під час онлайн занять в системі електронного навчання ATutor

10 відповідей

16. Як проведення занять дистанційно впливає на якість засвоєння навчального матеріалу?

10 відповідей

Українська вища освіта змінюється і важливою умовою успішного розвитку є впровадження принципів академічної доброчесності в навчання, викладання та наукову діяльність. Університет популяризує академічну доброчесність через оприлюднення документів, що регулюють цей аспект, проведення відповідних заходів, кампаній, перевірку наукових робіт на наявність академічного плагіату, культивування поваги до інтелектуальної власності та авторських прав тощо. Важливим на сьогодні є не лише дотримання самими викладачами принципів академічної доброчесності, але і прагнення навчити цьому здобувачів вищої освіти.

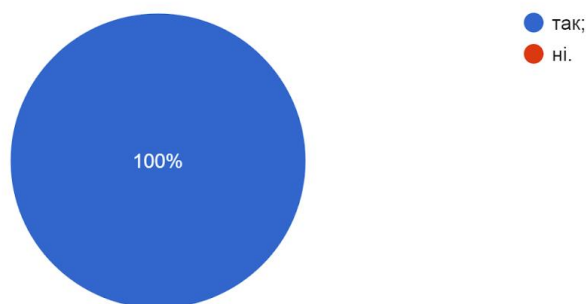
Узагальнюючи надані відповіді на питання щодо академічної доброчесності можна зробити висновок, що всі НПП дотримуються принципів академічної доброчесності та популяризують академічну доброчесність серед студентів шляхом *роз'яснення на першому занятті з дисципліни вимог щодо написання навчальних робіт із наголошенням на принципах самостійності (90% опитаних); через інформаційні джерела (посилання на нормативну базу університету, корисні Інтернет-сайти) (40%); дають роз'яснення у методичних вказівках до виконання практичних, лабораторних, самостійних робіт (30%)*. Один із опитаних (10%) обрав варіант *не популяризую, цим займаються інші відділи*.

Серед заходів, які є найбільш ефективними для протидії академічній недоброчесності серед студентів найбільший відсоток отримали відповіді: *пропонується часткове доопрацювання наукової роботи та здійснюється повторна перевірка роботи на запозичення (плагіат) після доопрацювання, а також проводяться роз'яснювально-виховні бесіди зі здобувачем про дотримання академічної доброчесності (80% та 70% відповідно); 40% вказали, що найбільш ефективним методом є не зарахування оцінки за наукову роботу здобувача*. Два респонденти (20%) обрали відповідь *повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми*. *Позбавлення наданих пільг з оплати навчання* обрали 10%.

Інші варіанти відповідей не обрав жоден із опитуваних.

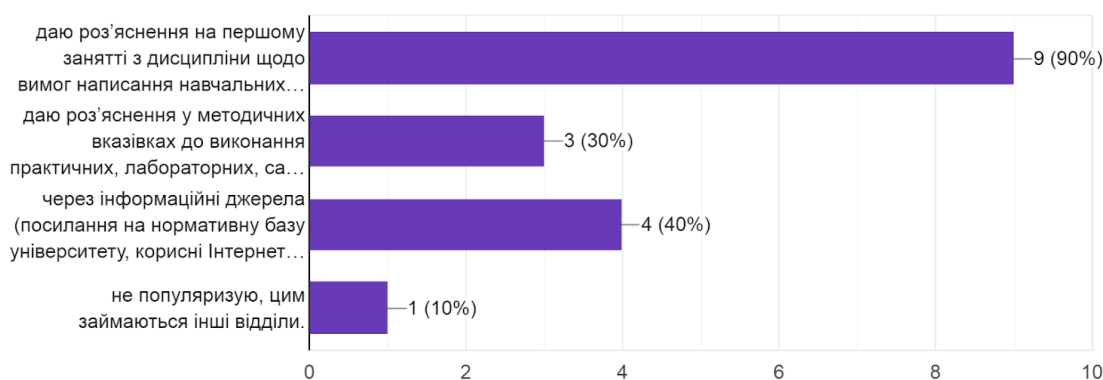
17. Чи дотримуєтеся Ви принципів академічної доброчесності?

10 відповідей

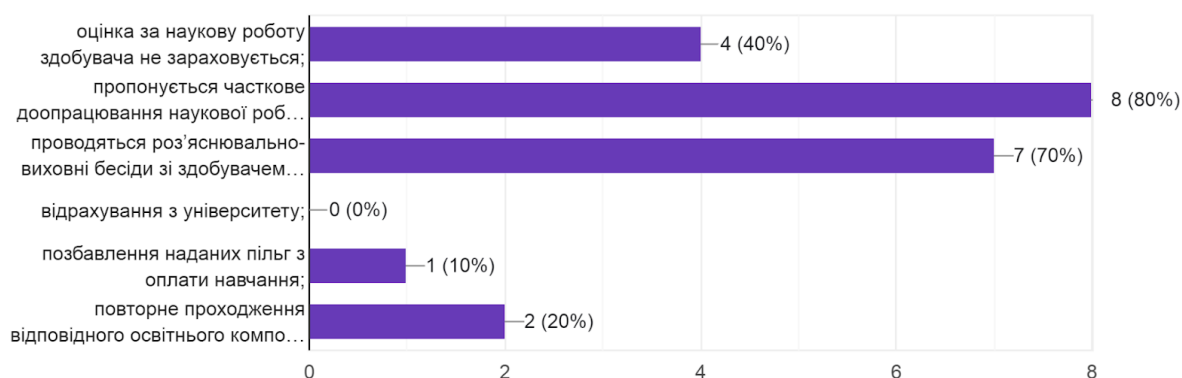
18. Якими чином Ви популяризуєте академічну доброчесність серед здобувачів? (можна обрати кілька варіантів)

10 відповідей

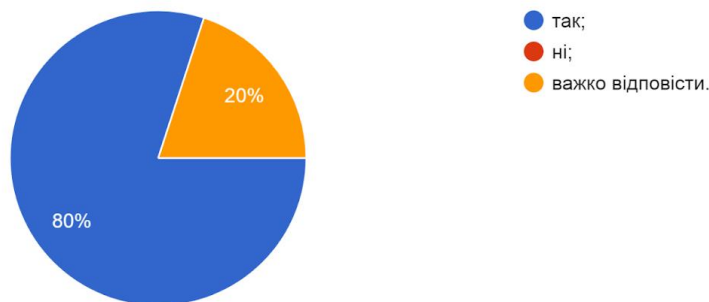
19. Позначте заходи, які є найбільш ефективними для протидії академічній недоброчесності серед здобувачів (можна обрати кілька варіантів)

10 відповідей

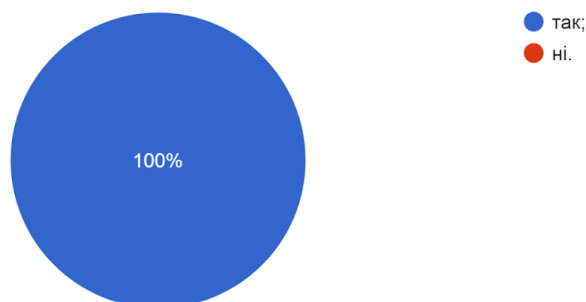
Дотримання прав людини є запорукою здорової та дружньої атмосфери, де з повагою ставляться до кожного учасника освітнього процесу. На питання *Чи сприяє університет рівним відносинам, повазі до прав людини, протидії булінгу?* 80% опитаних зазначили, що *так*; 20% – *важко відповісти*.

20. Чи сприяє університет рівним відносинам, повазі до прав людини, протидії булінгу?
10 відповідей

Створення безпечного освітнього середовища є одним із принципів сучасної освіти. Позитивним моментом є те, що усі опитані НПП (100%) вказали, що *освітнє середовище університету є безпечним для життя і здоров'я викладачів, працівників та здобувачів вищої освіти.*

21. Чи є освітнє середовище в університеті безпечним для життя і здоров'я викладачів, працівників та здобувачів вищої освіти?
10 відповідей

Анкетування передбачало відкрите питання *Які проблеми якості освітнього процесу потребують першочергового вирішення?*, на яке викладачі дали наступні відповіді (орфографія збережена):

10 відповідей

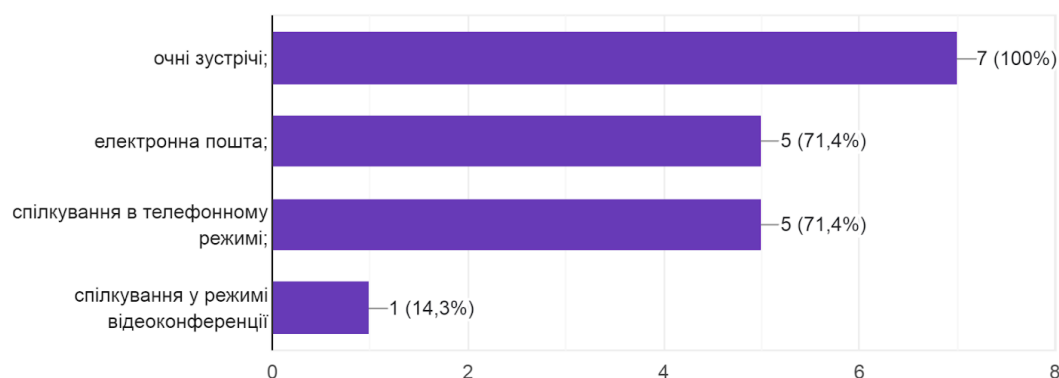
1. Наповнення навчальних/наукових лабораторій сучасним дослідним обладнанням;
2. Бажаним є хоча б часткове фінансування наукових досліджень аспірантів (здобувачів освіти);
3. покращення облаштування лабораторій;
4. матеріально-технічна база окремих спеціальностей вкрай низька;
5. матеріально - технічне забезпечення освітнього процесу;
6. забезпечення засобами лабораторій;
7. Переоснащення лабораторій;
8. створення сучасної лабораторно-навчальної бази;
9. Оснащення навчальних аудиторій;
10. Недостатньо розвинена матеріально-технічна база.

Наукове і навчальне життя аспіранта напряму залежить від його відносин із науковим керівником.

Науковий керівник повинен постійно комунікувати та підтримувати тісний зв'язок із аспірантом. Основним нам потрібно було дізнатися *Яким чином здійснюється зв'язок (комунікація) між науковим керівником та аспірантом в теперішніх умовах?*(питання стосується наукового керівника). Тож аналізуючи відповіді на запитання, ми бачимо, що в основному викладачі віддають перевагу *очному спілкуванню* (100% відповідей); по 71,4% респондентів обрали відповіді через *електронну пошту та спілкування в телефонному режимі*. Один респондент зазначив, що проводить спілкування у *режимі відео конференції*.

23. Яким чином здійснюється зв'язок (комунікація) між науковим керівником та аспірантом в теперішніх умовах?(питання стосується наукового керівника)

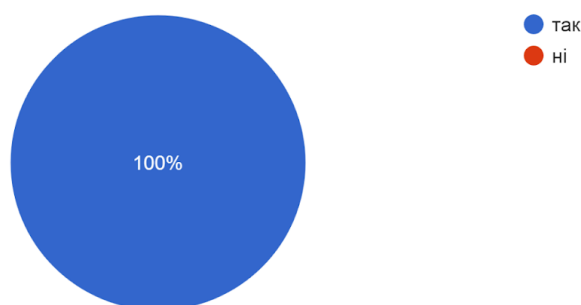
7 відповідей

На запитання *Чи достатньо форми контролю у вигляді звіту аспіранта раз на рік (на етапі опанування освітньої складової, 1-й та 2-й роки навчання) та двічі на рік (на етапі активної роботи над науковою складовою дисертаційного дослідження, 3-й та 4-й роки навчання) усі опитані дали відповідь так.*

24. Чи достатньо форми контролю у вигляді звіту аспіранта раз на рік (на етапі опанування освітньої складової, 1-й та 2-й роки навчання)...ння) (питання стосується наукового керівника)?

7 відповідей

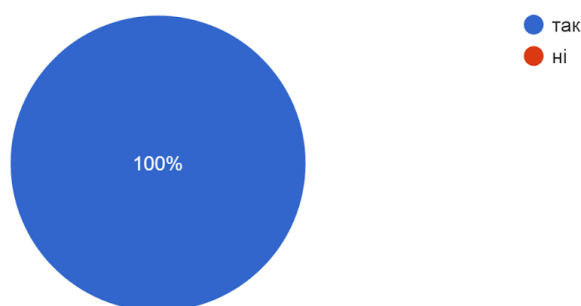

Участь у конференціях і семінарах, наукові публікації висвітлюють апробацію результатів дисертаційного дослідження і є обов'язковими для усіх аспірантів незалежно від року навчання. Тому доцільним було запитання *Чи відбувається інформування та залучення керівником аспіранта щодо можливої публікації наукових статей та тез конференцій, (питання стосується наукового керівника)?*, на що всі наукові керівники відповіли так (100%).

Наступне запитання визначало *Чи достатня кількість та доступність конференцій відбувається в межах університету в науковому напрямку (чи спеціальності) за відповідною освітньо-науковою програмою, (питання стосується наукового керівника)?*, на що всі опитувані відповіли так.

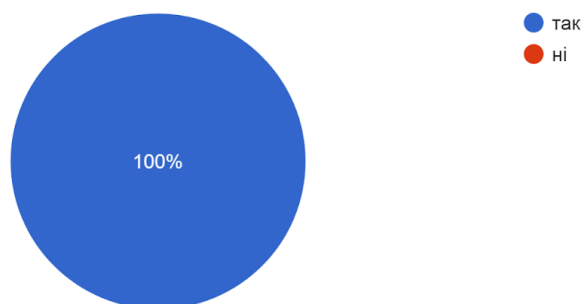
25. Чи відбувається інформування та залучення керівником аспіранта щодо можливої публікації наукових статей та тез конференцій, (питання стосується наукового керівника)?

7 відповідей

26. Чи достатня кількість та доступність конференцій відбувається в межах університету в науковому напрямку (чи спеціальності) за відп...ою, (питання стосується наукового керівника)?

7 відповідей

Важливим напрямом анкетування було вивчення питання *Чи достатня кількість та періодичність проведення наукових семінарів в межах університету на яких аспіранти можуть презентувати свої наукові напрацювання, (питання стосується наукового керівника)?*, бачимо, що майже усі наукові керівники дали відповідь *так* (85,7%). Проте 14,3% зазначили, що *ні*.

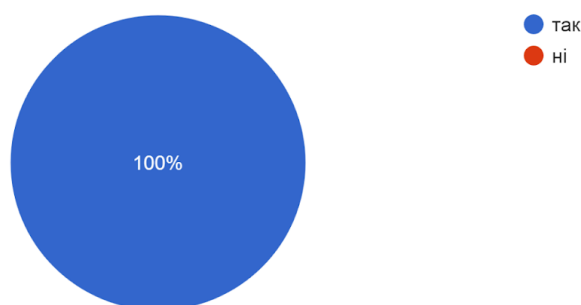
27. Чи достатня кількість та періодичність проведення наукових семінарів в межах університету на яких аспіранти можуть презент...ня, (питання стосується наукового керівника)?
7 відповідей

На сьогодні існує велика кількість міжнародних систем цитування (бібліографічних баз): Web of Science, Scopus, Google Scholar, Index Copernicus, Springer тощо, які забезпечують широкий огляд світової науково-дослідної інформації в різних галузях. Тому важливим є забезпечення доступу до них як для наукового керівника, так і для здобувачів.

Аналізуючи відповіді на запитання *Чи забезпечується достатній доступ до наукових ресурсів світових наукометричних баз в межах університету, (питання стосується наукового керівника)?*, бачимо, що всі 100% підтверджують достатній доступ до наукових ресурсів наукометричних баз.

28. Чи забезпечується достатній доступ до наукових ресурсів світових наукометричних баз в межах університету, (питання стосується наукового керівника)?
7 відповідей

Наступним було відкрите запитання для наукових керівників: *Вкажіть Ваші питання/пропозиції які покращать навчальний процес підготовки аспірантів та освітньо-наукову програму за відповідною спеціальністю, (питання стосується наукового керівника)?* на яке ми отримали наступні відповіді:

4 відповіді:

1. Практикувати виступи аспірантів на наукових семінарах кафедри за отриманими важливими проміжними результатами в процесі виконання роботи;
2. Систематичне оновлення науково-дослідних лабораторій сучасним обладнанням та розхідними матеріалами;

3. Більше уваги приділяти комп'ютерному моделюванню та віртуальному експерименту;
4. Це питання комплексне оскільки пов'язане зі стандартами. Насамперед потрібно адаптувати стандарти до європейських та удосконалити матеріально-технічне забезпечення лабораторій. Тоді можна говорити про покращення навчального процесу. Також важливим є кваліфікація керівників та їх доброчесність.